

Razprava med „naprednjaci“ in ministri se je, po poročilu gori navedenega časnika, vršila tako-le: Poslanec dr. Kopp, eden izmed kolovodij napredne stranke, je zgrabil ministre blizo tako-le: „Ogri in njih poslanci vedó, kaj hoče Tisza, mi naj pa le ugibamo, kaj vlada namerava. Ministerstvo naše nima nobene stranke za sabo; dokaz temu bilo je dvoumno obnašanje vlade o Wildauerjevem predlogu. Da bi ga podrlo, glasovalo je ministerstvo s Poljaki in pravno stranko, in si prizadevalo tudi za to, da pade v gospóski zbornici.“

Na to je prvi odgovoril knez Auersperg in pred vsem zagovarjal grofa Andrassy-a, da se vtika v pogovjevanje z Ogersko, ter v svoji zgovornosti slavil celó zasluge njegove l. 1871 o tem, da je spodkopal Hohewarta. Nam pravijo v eno mer „že umirajoče ministerstvo“ — je tožil ministerski predsednik dalje — „to nam pa škoduje mnogo več, nego vse drugo, in če nam politični prijatelji dr. Koppovi dadó nezaupnico, sprejeli jo bomo, pa tudi vedeli, kaj nam je storiti.“

Še manj je skrival minister Lasser to, kar vse skup tišči, popisavši poprej satirično zastopnike ljudstva, sklene svoj govor s sledečimi besedami: „Mi nismo ministerstvo, ki že na pol umira, ampak prav kabinet, ki že sam umreti hoče . . . Toda razmere naše so zdaj take, da bi tudi državnopravna stranka, ki nas podira in spodriva, bala se vzeti vajeti v roko. Res potrebujemo zaupanja naše stranke, al prav tako treba je stranki našega zaupanja. Vnovič vas tedaj prosimo, dajte nam zaupanje, neomejeno, brez pridržka v večih in manjših vprašanjih vsaj prihodnjih pet, šest tednov! Toliko časa ne sme biti med nami nobenega, tudi ne najmanjšega razpora. Napravite nam za ta čas trdno stranko v državnem zboru, kakoršno ima predsednik Ogerskega ministerstva Tisza, in ne bo Vam žal, da ste nam zaupali.“ — Tedaj ne gré zato, da bi se narodi v Avstriji pomirili, od česar je odvisen blagor njen, ne za vtrjenje državnega kredita, ne za rešenje toliko gospodarskih vprašanj, ki so s pogodbo z Ogri v tesni zvezi — za vse to ne gre pri posvetovanji med ministri in zastopniki ljudstva. Auersperg in Lasser zahtevata le pokorščino stranke, one nemške stranke, ki gospoduje zdaj v Avstriji, kakor na Ogerskem gospoduje Magjarska, in ima po takem po ministrovih besedah tudi vprihodnje gospodovati!! Za stranko tedaj se proklamuje vlada sama, ki bi morala nad strankami stati z načelom: „justicia regnorum fundamentum.“ — Take izjave morajo potreti vsacega, ki patriotične želje v sebi goji, da bi bil enkrat konec nesrečnim homatijam!

Mnogovrstne novice.

* *Zadnje dni meseca novembra lanskega leta sta se dva naravoslovca iz Pariza v halonu podala v snežene oblake, da bi ondi videla, kako se iz snežink sneg dela. Srečno sta prišla nazaj ter obetata, da bosta o tem zanimive skušnje priobčila. — Ta dva učnjaka sta šla v oblake fabriko snega opazovat, — mi pa na zemlji študiramo, odkod letos po vsi Evropi tako na debelo snega, da so v nekaterih krajih cele vasi pokrite z njim, — da vsak hip ustavlja vožnjo po železnicah, — da so mestne gosposke vse obupane, kako bodo pri svojih praznih blagajnicah ta božični kolač odpravile itd.*

* *Na Dunaji preteklo leto ni bilo nič manj ko 80.000 davkarskih eksekucij in zarad zaostalih davkov nič manj kakor 45.507 rubeženj.*

* *Nov telegrafni red se je v našem cesarstvu vpeljal ob novem letu, ki se imenuje „telegrafski aviso“. Ta aviso ne sme več kakor deset besedi obseči in nobenih*

številčk imeti; številke se morajo z besedami pisati. Tarifa za tak aviso je 30 krajcarjev.

* *Strašanske nadloge se slišijo iz izhodne Galicije neprenehoma. Kmetje in mali grajščaki nimajo za živino svojo že dolgo nič klaje, ne sena, ne ovsa, ne slame. Konji jim cepajo lakote ali pa jih gospodarji, ki jim nimajo nič krme dati, sami pobijajo, če jih ne morejo judom prodati, ki jih po 2 gold., pa tudi po 80 do 70 kr. ali pa za žakelj krompirja ali ječmena dobijo. Sliši se, da je od meseca septembra do konec lanskega leta poginilo 11.000 kónj (vedeti se mora, da Galicija izreja posebno veliko konj). Jud nakupuje po nič konje, jih zakolje, jim kožo odere in to veliko dražje prodá, kakor je za celega konja dal. Pa kaj bo še le spomladi! Časniki popisujejo to strahovito revščino in kličejo na pomoč, — pa kaj se jim zato zgodi? — Policija jih zasega, kakor da bi se s tem siromakom pomagalo.*

Zabavno berilo.

Iz sodnijskega življenja.

Po spominu skušenega starega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

V.

Mati ga izdá.

(Dalje.)

Umorjena vdova je bila pokopana, sledú morilca še nobenega, da-si je sodnija po mojem nasvetu obljubila 500 gold. tistemu, ki ga vjame ali pripelje njo na njegov sled, in to obljubo kar mogoče razglasila. Dekla v bolnišnici jela je postajati sicer boljša, zavednost se jej je vračala, ali nekaj družega se je pokazalo, kar me je jako osupnilo. Zdravnik mi je namreč poročil, da bo najbrže ozdravila, toda govorila ne bo več. Ob enem je odločno izrekel, da zdaj trpinčiti jo z izpraševanjem bi bilo nevarno za njeno bolezen, meni pa ne bi nič hasnilo, ker bi me morebiti še ne umela ne; odgovora bi toraj nobenega ne dobil. Toraj je tudi zadnja in najboljša moja nada vničena. Edina oseba, ki je videla hudodelnika in bi vedela popisati ga ali povedati, kako je v hišo prišel, je nema in pisati se vé da ne zna. Vkljub temu vendar še ne obupam popolnoma, marveč sklenem iz te osebe spraviti, kolikor se bo dalo, brž, ko življenje njeno ne bo več v nevarnosti.

Med tem vendar nisem miroval, marveč pridno popraševal in dal popraševati po mestu in okolici. Ali vse, kar sem zvedel, je bilo to, da mi je neka potovka, ki je šla isti dan skoz gozd proti mestu, pravila, da jo je srečal nek človek, še zeló mlad v gosposki obleki, kateremu se je zeló mudilo in ki jo je v naglici prašal, koliko ima še do prve pošte. Ona mu je to povedala in šla dalje, vesela, da je ni drugače nadlegoval. To je bilo okoli poldne, ker je šla ob enajstih od doma. Če je bil ta morilec, potem ni bilo za-me nobenega upanja več, da bi ga tu zasačil, zlasti ker sem po natančnem popraševanju po mestu zvedel, da isti dan ni nihče nobenega človeka v mestu videl. To zvedeti mi ni bilo težko, kajti v malem mestu skoro vsak vsacega pozna in tujec ne more biti četrť ure v mestu, ne da bi se to zvedelo.

Preteklo je že štirinajst dni in jaz s preiskavo nisem bil še ped dalje, ko prvi dan. Veliko je bilo že popisane papirja, veliko ljudi izprašanih; vse brez vspeha. Od više sodnije mi je došlo vprašanje, kajti novica o tem nezaslišano predrznem hudodelstvu je bila